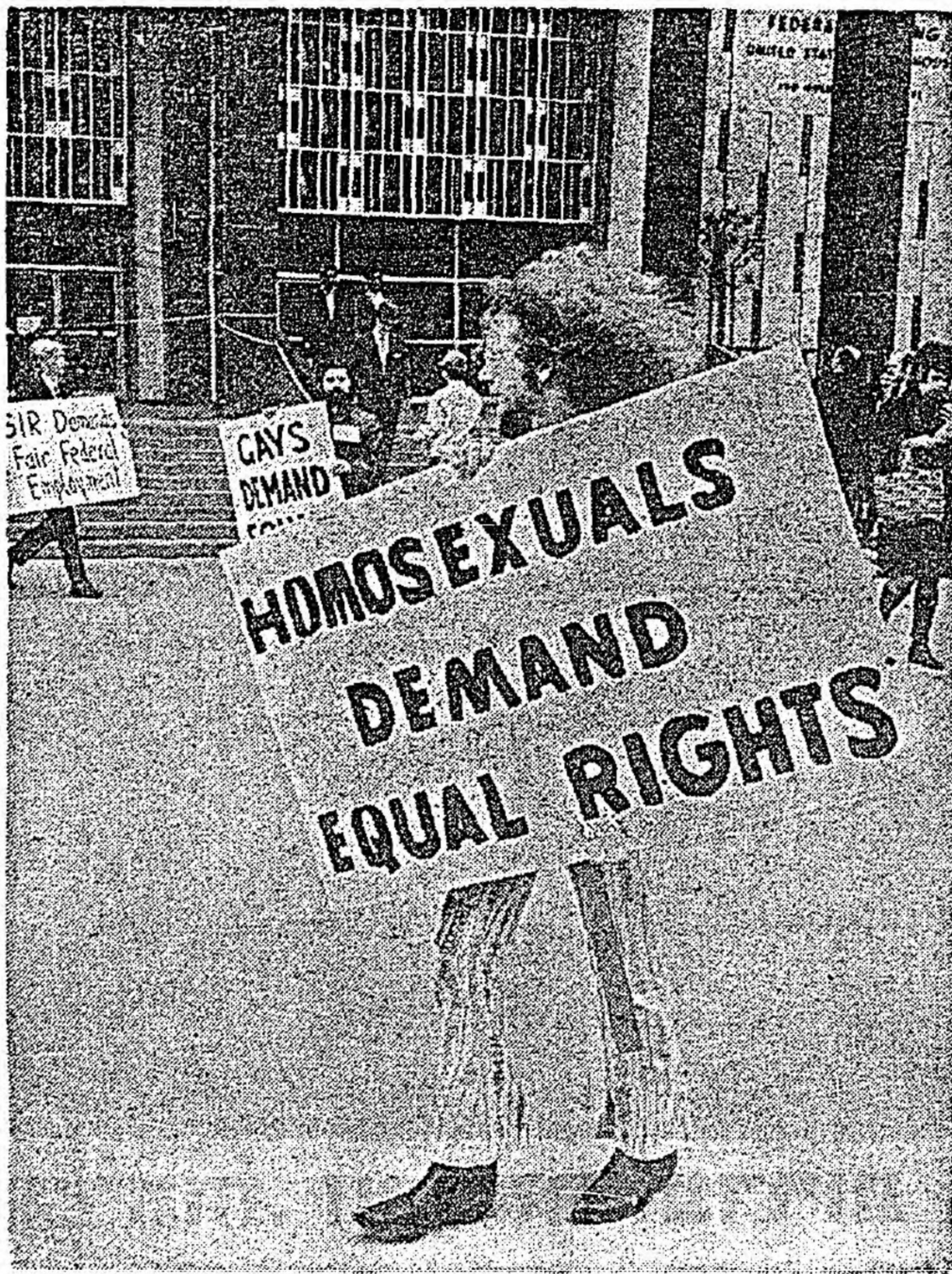

אין להם קדניים

מאת רחל דנה

הומוסקסואלים תובעים זכויות שוויוניות בהפגנה בניו יורק

במערון, צוותא בתל-אביב אירגנה בשבוע שעבר, האגודה לשוויון זכויות האזרחי — שהיא למעשה אגודת ההומוסקסואלים בישראל — כינוס שמטרתו העיקרית היא ביטול החוק הגזר עשר שנות מאסר על משכב זכר (סעיף 351 בחוק העונשין תשל"ז — 1977).

הם קוראים לה, האגודה לשוויון זכויות האזרחי. ב-1975, כשהוקמה האגודה לא יכלו לקרוא לה, אגודת ההומוסקסואלים, מפני שמייסדי אגודה כזאת צפויים לעשר שנות מאסר. הם היו מהמעטים המוכנים, לצאת מהארון בסלנג שלהם, להצהיר בפומבי שהם מעדיפים את בני מינם בעיניי אהבה ולפעול למען אלה שפוזרו דים לחיות בגלוי עם נטיותיהם המיניות. הם, קבוצה קטנה של אנשים שהשלימו עם זהותם ולמדו לחיות איתה, רוצים ללמד את חבריהם להיות כמותם, ולבקש מהציבור בעצם, שייתן להם לחיות ללא פחד, שלא ידחק אותם לשולי החברה.

הם מכירים את הבעיות מבפנים, מפני שחוו אותן על בשרם. הם אינם צריכים לשכנע את המעטים שבאו ל"צוותא" לשמוע, להודות ולחתום על העצומה הקוראת לביטול החוק. משימתם היא לשכנע מ"בפנים" ומ"בחוץ". את אלה שפוזרו לבוא, להתגלות ולהיכנס לרשימת ההומוסקסואלים השמורה במשטרה, את אלה שעדיין פוזרים להביט על עצמם בראי ולומר, "אני הומו", את ה"ישרים" שהומו היא עדיין עילה בעיניהם לצחקק, להתרחק, לגידוי, להסוואה, לפיטורין ולמאסר.

כ-200 איש חברים באגודה, ורק 20 פעילים בה. החברות באגודה פזורות, לדברי חבריה, לכל גבר ואשה, הומוסקסואלים או הטרוסקסואלים, שגילם יותר מ-18, שהם כבר די מבוגרים להחליט על זהותם.

כאשר הוקמה האגודה, ב-1975, היו חברים בה כ-300 איש. הם החלו כאגודה של גברים בלבד, אחר כך, בתקופת הוורוד של האגודה, הצטרפו אליה נשים. אחר-כך הקימו הנשים, ארגון לסביות פמיניסטיות בנפרד ופרשו מן האגודה. ארגון זה לא החזיק מעמד. יש ארגון פמיניסטיות בתל-אביב, בירושלים ובחיפה, אך הוא אינו מזדהה עם ארגון לסבי, אף שכמה מחברותיו הן לסביות.

תוצאות סקר על מיניות האדם, מטעם המכון האמריקאי לסקסולוגיה, משנות ה-50, דורו כי 37 אחוז מהגברים עברו התנסות הומוסקסואלית ו-10 אחוזים מהם יש חיים הומוסקסואליים מלאים. 20 אחוז מהנשים עברו התנסות לסבית ו-7 אחוזים חיות כלסביות. הומוסקסואליות כבר אינה נחשבת למחלה נפשית. ארגון הפסיכיאטרים האמריקאי קבע מזמן שהומוסקסואליות לא רק אינה הפרעה נפשית אלא גם אינה משנה את דרגת האחריות של האדם או את מידת תפקודו החברתי. ארגון הפסיכולוגים והרופאים האמריקאים הגיע לאותן מסקנות.

ישראל מפגרת אחרי מדינות רבות ביחסה אל הציבור ההומוסקסואלי. מכונים אמריקאיים מצהירים שאין בארץ צונית-הברית אפליה של המיעוטים המיניים בתעסוקה. ארי גון עורכי-הדין האמריקאים קרא לכל המדינות לבטל את החוק המפלייל הומוסקסואלים, מפני שהחוק אינו ראוי להיכנס לחדר-המיטות של היתר. אחד הפעילים בארגון הישראלי, רוי (שם פרטי, מפני שהדוברים אינם מזהים בשמות-המשפחה שלהם, אולי כדי שלא לבייש את מי שאינם רוצה להתגלות בשמו) סיפר שבאמצעות-הברית חוללה תנועת העליות — שבתחילה לא נקראה כך בגלוי — מהפכה. שעיקרה עידוד ההומוסקסואלים לפעול ולהתארגן בכל רחבי המדינה. כיום ההומוסקסואלים לים האמריקאים אינם פוזרים מהמשטרה; הם פעילים בחברה. אבל לא רק בארץ האפשרויות הבלתי-מוגבלות חפשיים העליות להיות כרצונם. בנורווגיה יש חוק גזר אפליה תעסוקתית של מיעוטים מיניים, ומחקרים שנעשו בהולנד, אחרי שבוטל החוק המפלה, הורו כי ביטול זה לא הגדיל את אחוז הפשיעה, וכי אחוז ההומוסקסואלים שהתחנכו אצל הורים מאמצים הומוסקסואלים אינו שונה מאחוז ההומוסקסואלים שהתחנכו בבתי, "רגילים".

החוק שחברי האגודה רוצים בביטולו אינו מופעל. אילו היה מופעל, היו יושבים במאסר כיום כמה מבכירי המר-צים באוניברסיטאות ואנשים טובים אחרים שתורמים לאמנות, לספרות, לתרבות לפוליטיקה ולחברה. אבל החוק גורם צרות בעצם היותו, הוא לא רק סימפטום של התייחסות המימסד והחברה אל המיעוטים אלא גם גורם של התייחסות שלילית זאת.

ההומוסקסואלים בישראל אינם מוגנים על-ידי המש-טרה, אף שהם זקוקים להגנתה. האנשים שהולכים לגנים הציבוריים לחפש אהבה — מפני שאין להם מקום אחר לפגוש בו את בני מינם, או מפני שהם פוזרים להיכנס לאחד הבארים הממוסדים המוצהרים כחדר-מיניים, שנפר-תחו לאחרונה, ולחיות אחר-כך נושא למדורי הרכילות — מופקרים להתעללויות ולאלומות של אזהרה, "הגונים". יותר מזה. ההומואים גם מועדים להתעללות של המש-טרה. כאשר נרצח או נאנס ילד בידי הומוסקסואל, פושטת המשטרה לבתי כל ההומוסקסואלים ששמותיהם מקשטים את הרשימות שבבדה. הם מבלים לילות במעצר וסובלים לא רק מההשפלה שבחשד-שווא, אלא גם מהתווית של "בעלי נטיות מסוכנות לציבור". מחקרים בנושא תקיפת ילדים מורים שב-90 אחוז

הרצון, לצאת מהארון, לזקוף את קומתם, להיות שלמים עם נטיותיהם, לסבול למענם, להתמודד עם תיסכול, התת-מחלות קשה במיוחד לנערים מתבגרים, "הסובלים" מלח-צים משפחתיים, מקשיים בצבא ועם חברים — ולמבור-גרים החיים שנים במחבואים, וחוששים לשנות את הרגלם זה. הם גם דואגים לבריאות ההומוסקסואלים, ומספקים טיפול ותרופות למחלות המיוחדות להם, בשיתוף עם משרד-הבריאות.

זהם מצהירים שבכונתם לחנך את החברה לא לפלוט מחוכה את ההומוסקסואל. הם יוזמים הרצאות-הסברה בקיבוצים, כדי להקל על הומוקייבוצניק ולעורר את תשומת הלב של החברים למצוקתו הנפשית והחברתית — כדי להוציא אותו מבדידותו ולהכניח לחבריו ש, אין לנו קרניים.

בסיום הערב הוקרן סרט, "הנגוע", אינני יודעת אם הבמאי, עמוס גוטמן, התכוון שהוא יהיה קרדום לחפור בו, אך הוא מעין הצגת הבעיה בכיוון אמנותי, גיבורו הוא צעיר המתמודד עם השלב הקשה ביותר בחייו של ההומו, הגילוי העצמי. זה סרט נוגע ללב ומעניין, מעבר ל"מגויסותו".

כתבתי בלשון, "הם", ו"לדבריהם", מתוך והירות יתר, ונכשלתי באותה טעות שנגדה הם נלחמים, נגד להיות "הם" בתוך, "אנחנו".

אבל אייפאשר להתעלם; הם, ואני מתכוונת לומר, חברי הארגון, ספרו על מרצים שפוטרו מעמדות בכירות בטכניון ובאוניברסיטה. איפה היו המרצים האלה באותו ערב? מדוע לא באו להעיד? ומדוע לא באה הקבוצה שאפשר לראותה, יחידים יחידים, משוטטים, לקראת לילה, בגן-העצמאות שבתל-אביב או עומדים בשוליו, סמול ברחוב הירקון?

אולי, אם ישיגו המחתימים די חתימות ואם אמנם יבוטל החוק נוכח לראות כינוס שאותם מרצים-נעלמים יבואו אליו ויאמרו, "אני פוטרתי ממשרתי מפני שאני הומו", בלי לפתור מתגובת הציבור והחוק, ואולי בעלי הנטיות, "האזרחות", שימשיכו לחפש אהבה בגנים הצי-בוריים, יבואו גם לפגישות מסוג אחר.

ממקרים אלה נתקפו ילדות, את רוב הילדים שהותקפו (עשרה אחוזים) תקפו מופרעים וסוטי-מין שביצעו מעשים מגונים גם בילדות.

הרשימות שבידי המשטרה הן עילה לסחיטות, והומו-סקסואלים לא מעטים חיים בפחד מתמיד. עד כה גרמו רשימות אלה אפליה בצבא, אך באחרונה החליטה ועדה פסיכולוגית של צה"ל כי הומוסקסואליות אינה פגם בטחוני. רק אנשי ביטחון-שדה מניחים מראש ש, "העקור מים" פגיעים לסחיטה, בגלל נטיותיהם, יותר מחיילים "ישרים", ולכן אין הם מעסיקים הומוסקסואל מוכר וידוע. אולי זאת סיבת מיעוט הקהל שבא ל"צוותא". באו אלה שאינם פוזרים להיראות לעיתונאים ולהטרוסקסואלים התומכים באגודה. הרבים שלא באו פוזרים כנראה ששמתיהם יירשמו ברשימה שתפריע לפרטיותם.

*

החוק אינו מופעל בהמלצת היועץ המשפטי לשעבר, חיים כהן, אך חברי הארגון טוענים שהפעיל חוק לא מופעל קל יותר מאשר לשנות חוק, ושהפעלת החוק הבלתי-נסבל תלויה, למעשה, באדם אחד, היועץ המש-פטי, ואין לנו ערובה שכל יועץ משפטי יהיה בעל דעות ליברליות.

הם יודעים שהעיתוי אינו נוח. המפד"ל לא תסכים בקלות לביטול החוק, המעוגן באיסור משכב זכר בספר-הספרים. בכל זאת הם די אופטימיים לסרב לתכות עזר. הם כבר מריחים אורירת פתיחות בחברה הישראלית, לפחות יותר פתיחות משהיתה לפני כמה שנים, ומקווים להיעזר בה.

האגודה רואה את עצמה ככתובת לכל ההומוסקסואל, ב"ארון" ומחוצה לו. בערים הגדולות — בתל-אביב וירושלים — קל להומוסקסואל למצוא חברה יותר מאשר בערי פיתוח ובערים הקטנות. ההומוסקסואלים הרחוקים מהערים הגדולות זקוקים לעזרה, והאגודה נותנת אותה להם. חברי האגודה יודעים שלרבים נוח באלמוניות, שלעבד נוח להישאר בעבודתו, שיש לעורר באנשים את